

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	SG - KARNO-PRAWNA - Kryminologia i wiktymologia - wykład, PG_00200829						
Kierunek studiów	Prawo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2029/2030		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	4	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	8	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Wojciech Zalewski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75

Cel przedmiotu

Cele ogólne

1. Zapoznanie studentów z podstawowymi nurtami i teoriami kryminologicznymi oraz wiktymologicznymi.
2. Wykształcenie umiejętności krytycznej analizy przyczyn przestępczości i reakcji społecznych na przestępstwo.
3. Ukształtowanie wrażliwości na sytuację ofiary przestępstwa i jej miejsce w systemie wymiaru sprawiedliwości.
4. Zrozumienie relacji między kryminologią, prawem karnym, polityką kryminalną i prawami człowieka.

Cele szczegółowe

Student:

- rozumie interdyscyplinarny charakter kryminologii i wiktymologii;
- zna biologiczne, psychologiczne i socjologiczne teorie przestępczości;
- potrafi wyjaśnić mechanizmy dewiacji, kontroli społecznej i stygmatyzacji;
- analizuje pozycję ofiary w prawie karnym i modelach sprawiedliwości;
- ocenia tradycyjny i naprawczy model reakcji na przestępstwo.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[PRAWOJ5_KO03] jest gotowy do aktywnego uczestnictwa w podmiotach realizujących profesjonalne działania związane z prawem	Student jest gotów do wykorzystywania wiedzy z zakresu kryminologii i wiktymologii w działalności instytucji zajmujących się zapobieganiem przestępczości, ochroną ofiar oraz stosowaniem prawa karnego i karnego wykonawczego.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[PRAWOJ5_UW05] potrafi dostrzec i analizować dylematy moralne, generować ich rozwiązania i uzasadniać przyjęte stanowisko	Student potrafi identyfikować i analizować dylematy moralne pojawiające się w kryminologii i wiktymologii, w szczególności związane z reakcją społeczną na przestępczość, statusem ofiary, odpowiedzialnością sprawcy oraz rolą instytucji kontroli społecznej, oraz formułować uzasadnione propozycje ich rozwiązań.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[PRAWOJ5_WK09] ma pogłębioną wiedzę na temat instytucji i konstrukcji prawnych charakterystycznych dla różnych dziedzin prawa, w tym wybranych szczególnych obszarów prawa omawianych w toku studiów	Student posiada pogłębioną wiedzę na temat instytucji prawa karnego i karnego wykonawczego analizowanych z perspektywy kryminologicznej i wiktymologicznej, w tym środków reakcji na przestępczość oraz mechanizmów ochrony ofiar.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PRAWOJ5_WK10] w pogłębionym stopniu zna zasady etycznego i właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym	Student zna i rozumie zasady etycznego posługiwania się językiem prawnym i prawniczym w opisie zjawisk przestępczości i wiktyimizacji, w tym w komunikacji dotyczącej sprawców i ofiar przestępstw.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[PRAWOJ5_WG05] w pogłębionym stopniu identyfikuje różnorodne formy życia społecznego, w tym prawa i obowiązki jednostek w różnych kontekstach, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk naruszania prawa i ich konsekwencji	Student w pogłębionym stopniu identyfikuje i analizuje społeczne uwarunkowania przestępczości oraz wiktyimizacji, a także konsekwencje naruszania norm prawnych dla jednostek i grup społecznych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
Treści przedmiotu	<p>Kryminologia i wiktymologia pojęcie, przedmiot, metody badawcze.</p> <p>Biologiczne koncepcje przestępczości (Lombroso, Kretschmer, Sheldon krytyka).</p> <p>Psychologiczne teorie przestępczości (Freud, Eysenck, behawioryzm, frustracjaagresja).</p> <p>Socjologiczne teorie przestępczości: anomia (Durkheim, Merton), szkoła chicagowska, konflikt kultur (Sellin), źródnicowane powiązania (Sutherland).</p> <p>Teorie kontroli społecznej i stygmatyzacji, teoria karier przestępczych i (Hirschi, Lemert, etc).</p> <p>Kontrolologia (J.Q.Wilson, C. Ray Jeffrey): teoria wybitej szyby, CPTED, populizm penalny.</p> <p>Przestępczość jako zjawisko społeczne struktura, dynamika, karty przestępczości.</p> <p>Wiktymologia pojęcie ofiary, typologie ofiar.</p> <p>Skutki przestępstwa dla ofiar (psychiczne, społeczne, ekonomiczne).</p> <p>Ofiary szczególne: dzieci, kobiety, osoby starsze, ofiary przemocy domowej.</p> <p>Sprawiedliwość naprawcza geneza, podstawy filozoficzne i prawne.</p> <p>Modele sprawiedliwości naprawczej (mediacja, konferencje, kręgi naprawcze).</p> <p>Sprawiedliwość naprawcza w prawie polskim i porównawczym.</p>		

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.